

KLEIN GELUK

uit roerdalen

Andere overheid: Klein geluk uit Roerdalen

Buurman Con

door Laurens Bijl, gelukscoördinator

Mijn buurman Con is sinds zijn geboorte zwaar lichamelijk gehandicapt. Als we elkaar spreken, vertelt Con over het gedoe om alle veranderingen in de zorg bij te houden. Hij moet soms 'strijden' om zelf de regie te blijven voeren, maar dankzij zijn persoonsgebonden budget kan hij zelf zijn professionele hulp regelen. Hij vertelt ook graag over zijn vrijwilligerswerk, als computerhulp voor de ouden van dagen. Het verhaal van Con raakt mij. Con heeft zorg en ondersteuning nodig, dat is duidelijk, maar hij organiseert het zelf, op zijn manier en dichtbij huis. En hij doet naar vermogen mee en levert een waardevolle bijdrage in zijn dorp. Verhalen van mensen als Con inspireren ons bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Ze laten zien hoe het mensen lukt om mee te doen en zelf hun leven vorm te geven. Ze dragen bij aan hun eigen, maar ook andermans geluk.

gemeente roerdalen

Andere overheid:

klein geluk uit Roerdalen

“Roerdalen is de eerste Nederlandse gemeente die geluk als politieke prioriteit op de agenda zet.”
Zo opent Fons de Poel ‘Brandpunt’ eind 2014. De gemeente heeft van geluk haar missie gemaakt: we willen bijdragen aan het geluk en de levensvoldoening van inwoners én bezoekers van onze gemeente. Dit doen we op basis van **vertrouwen en verantwoordelijkheid, respect en gelijkwaardigheid**. Deze kernwaarden vormen de basis voor de samenwerking met de gemeenschappen in onze dorpen en de ontwikkeling van onze organisatie. Er is een waardengedreven organisatie gegroeid, die vaardig is in het samenwerken met de gemeenschap en een inspiratie is voor andere overheden. De ‘andere overheid’ is in Roerdalen anno 2019 volwassen geworden.

Roerdalen, gelegen in Midden-Limburg omgeven door natuur. Circa 20.000 inwoners wonen in de zes dorpen en acht gehuchten. De schaalgrootte, ontstaan na twee herindelingen, is nog klein genoeg om als bestuur en organisatie persoonlijk contact te hebben met inwoners.

Andere overheid

Niet langer de overheid van bovenaf en op afstand. In Roerdalen worden opmerkelijke successen geboekt in het slaan van de brug tussen gemeente en gemeenschap. Dit wordt gedragen in de samenleving en gevoed door de omslag in denken en handelen bij het bestuur en in de ambtelijke organisatie. Het maakt ook deel uit van het **coalitieprogramma**. Persoonlijke ontwikkeling, organisatieontwikkeling en gemeenschapsontwikkeling gaan samen en versterken elkaar. Roerdalen is gericht op samenwerking in de regio. Onderdelen van de uitvoering doen we efficiënt en professioneel in samenwerking met buurgemeenten in een servicecentrum. Er heerst openheid in het gemeentehuis en in de houding van bestuurders en medewerkers. Kenmerkend zijn de korte lijnen en de ruimte voor informeel contact met vlaai, humor en gelach. We zijn op weg naar een andere overheid, die midden in de samenleving staat. We werken mét elkaar in plaats van vóór elkaar. Een partnerschap tussen inwoners, ondernemers, bestuur en gemeentelijke organisatie om bij te dragen aan het geluk van iedereen in Roerdalen.

In de geluksbarometer van de Verenigde Naties staat Nederland al jaren in de top 10 van gelukkigste landen van de wereld. Volgens de meest recente burgerpeiling ‘Waarstaategemeente’ scoort Roerdalen (94,9%) nog net iets hoger dan het toch al hoge gemiddelde van Nederland (90%).

Klein geluk uit Roerdalen

Het begon in 2010 met een koersbepaling en de vraag ‘wat voor gemeente willen we zijn?’. Roerdalen staat voor natuur, rust en ruimte, met karakteristieke dorpen en een rijk verenigingsleven. Waar mensen zich thuis voelen, tevreden zijn, mee doen en iets willen betekenen voor de ander. Het zijn vaak de kleine dingen en een positieve instelling die daarbij van grote waarde zijn. Samen met ondernemers bedachten we ‘Klein Geluk uit Roerdalen’. We werden geïnspireerd door het land Buthan. Buthan werkt met Bruto Nationaal Geluk als graadmeter voor de ontwikkeling van het land. In 2012 ontvingen we een regeringsdelegatie van Buthan in Roerdalen. We ondertekenden een Verklaring van Geluk, die iedereen uitnodigt bij te dragen aan geluk en zich niet alleen te richten op het vergroten van de welvaart. Hierdoor begon klein geluk te groeien.

Samen doen

Het was voor Leo Bormans aanleiding om contact met ons te zoeken. Leo Bormans is bekend van zijn boeken over geluk, waarin hij inzichten uit de gelukswetenschap toegankelijk heeft gemaakt voor een groot publiek. Geluk is namelijk een beetje maakbaar voor iedereen. Samen met Leo realiseerden we begin 2015 de geluksplekken, die door onze inwoners waren genomineerd. Vervolgens vertaalden we onze visie naar beleid. Het gemeentebestuur benoemde drie speerpunten: zorgen dat iedereen mee kan doen, vergroten van autonomie en zelfsturing en vergroten van vertrouwen.

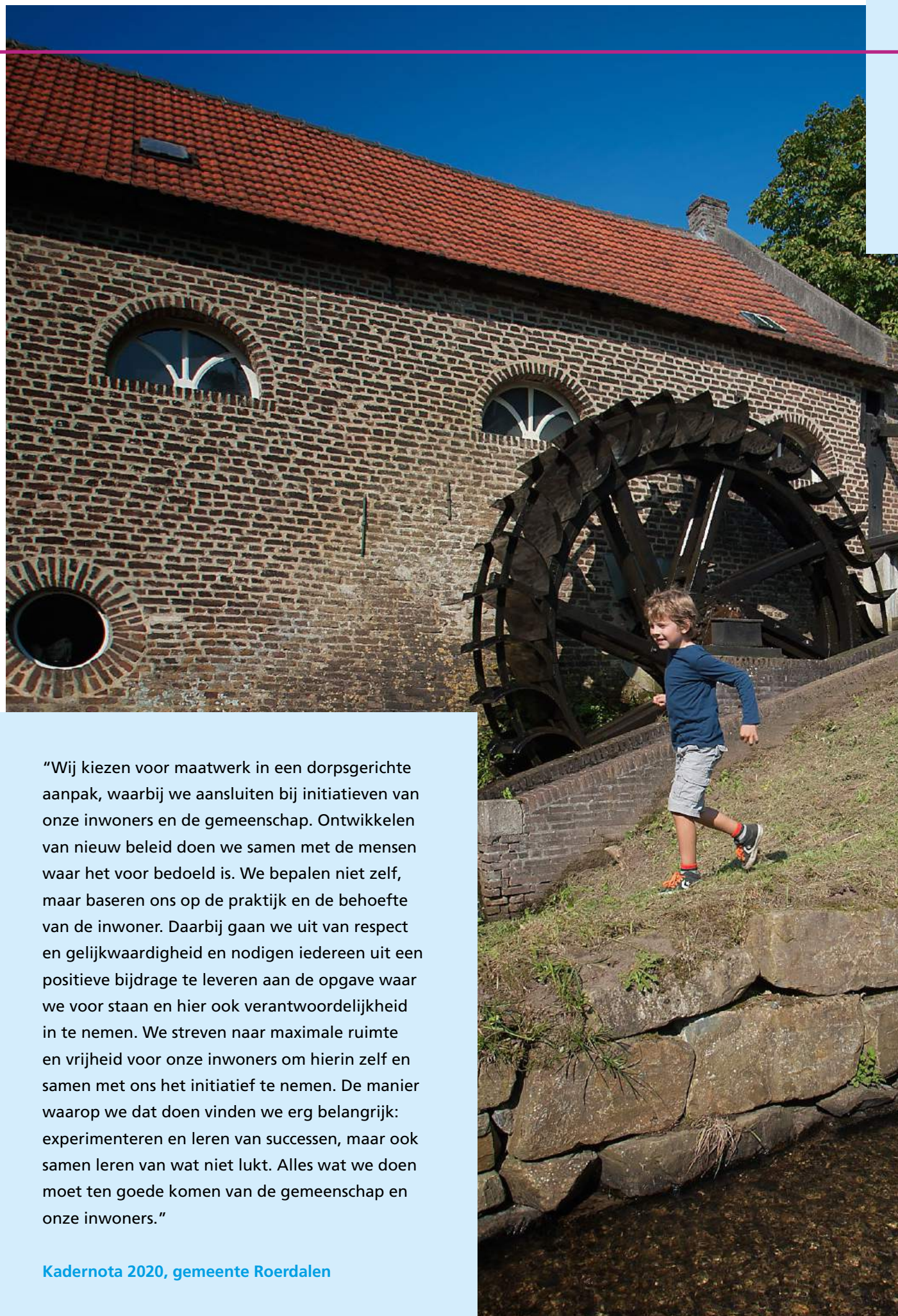

Dit is de basis waarop we samen met inwoners, ondernemers en verenigingen werken aan vernieuwing van het lokale bestuur. Er is een beweging ontstaan waarbij steeds meer inwoners aansluiten, verantwoordelijkheid nemen en samen bouwen aan de toekomst van onze mooie gemeente: samen doen!

Onze medewerkers en inwoners krijgen veel ruimte om initiatief te nemen. We benutten ieders talent en leren van elkaar. Onze visie en missie zijn voor steeds meer mensen vanzelfsprekend en onderdeel van ons DNA. Elke dag leren we van wat goed gaat en wat beter kan. We richten onze aandacht op successen en delen deze. We worden vaak genoemd als voorbeeld en staan geregeld in de krant (nationaal en internationaal) of vertellen ons verhaal op tv. We blijven vernieuwen en groeien. Daar werken we samen met onze medewerkers en inwoners met veel plezier en trots aan.

Bekijk de video '8 jaar werken aan geluk'

“Wij kiezen voor maatwerk in een dorpsgerichte aanpak, waarbij we aansluiten bij initiatieven van onze inwoners en de gemeenschap. Ontwikkelen van nieuw beleid doen we samen met de mensen waar het voor bedoeld is. We bepalen niet zelf, maar baseren ons op de praktijk en de behoefte van de inwoner. Daarbij gaan we uit van respect en gelijkwaardigheid en nodigen iedereen uit een positieve bijdrage te leveren aan de opgave waar we voor staan en hier ook verantwoordelijkheid in te nemen. We streven naar maximale ruimte en vrijheid voor onze inwoners om hierin zelf en samen met ons het initiatief te nemen. De manier waarop we dat doen vinden we erg belangrijk: experimenteren en leren van successen, maar ook samen leren van wat niet lukt. Alles wat we doen moet ten goede komen van de gemeenschap en onze inwoners.”

Kadernota 2020, gemeente Roerdalen

Samen doen:

Geen marketingtruc maar verbonden aan ieders DNA

Veel overheidsorganisaties zeggen dat ze van ‘buiten naar binnen’ werken. Het daadwerkelijk slaan van die slag vraagt meer dan het inspelen op ‘de vraag van de burger’ en slimme marketing. In Roerdalen gaan we verder. De inwoners zijn niet alleen onze partner, maar we verankeren onze werkwijze in waarden en consequent verbinding zoeken. We willen mogelijk maken dat iedereen mee kan doen in onze samenleving en dat het vertrouwen in de overheid en tussen onze inwoners groeit. Er gebeurt veel in onze dorpen. Inwoners met hart voor hun dorp nemen het heft in eigen handen. Ze gaan zelf aan de slag om hun eigen buurt plezieriger, mooier, socialer en veiliger te maken. We slaan een brug tussen gemeente en gemeenschap. Samen zorgen we er voor dat onze democratie een nieuwe levende dimensie krijgt doordat inwoners, bedrijven en verenigingen meedenken en zelf verantwoordelijkheid nemen.

Plekken van geluk

Wij als gemeente bepalen niet of iemand zich gelukkig voelt of moet voelen. In de bewezen wetenschap dat inwoners die samen werken aan de gemeenschap zich gelukkiger voelen, kan de gemeente wel voorwaarden creëren en mensen stimuleren. De geluksplekken, samen met inwoners ontwikkeld, dragen daar aan bij. Hier is klein geluk van dichtbij te voelen en beleven. Leo Bormans verwoordde dat als volgt: “De geluksplekken zijn maar een kleine, concrete schakel in een groter geheel. De vraag luidt: ‘Hoe kunnen wij de voorwaarden creëren waardoor mensen gestimuleerd worden hun geluk in de hand te nemen?’ Zo gingen veel neuzen in dezelfde positieve richting staan. Sturen op geluk verbindt en versterkt mensen.”

Iedereen doet mee

Naast de geluksplekken zijn het vooral onze inwoners, die bijdragen aan geluk. Mensen helpen elkaar en zetten zich in voor hun leefomgeving. Dat laten de vele burgerinitiatieven wel zien, vaak ondersteund door onze dorpscontactpersonen. Zij geven advies en zorgen voor de juiste verbindingen in onze organisatie en daar buiten. Een groep inwoners is gelukscoach geworden. Zij inspireren anderen en verspreiden het gedachtegoed van geluk.

Roerdalen investeert breed in positieve gezondheid. We willen problemen voorkomen door aan de voorkant te investeren. Om de jeugdproblematiek aan te pakken, werken op de scholen orthopedagogen. In onze laagdrempelige sociale wijkteams werken instellingen, daartoe uitgedaagd, gezamenlijk aan een werkwijze die aansluit bij onze visie.

Werken aan geluk

Niet alleen onze inwoners, maar ook onze bestuurders en medewerkers werken aan geluk. Iedereen is een geluksambassadeur. Onze visie zit in het DNA van onze medewerkers én onze inwoners. Het thema komt nadrukkelijk aan de orde in onze programmabegroting en kadernota. De beweging die we maken wordt al jaren onderschreven door de gemeenteraad en het college van B&W. Roerdalen heeft een gelukscoördinator, onderdeel van de directie van de gemeente. Een regisseur, maar vooral verbinder en aanjager, die zorgt dat het werken aan geluk verankerd wordt in alle lagen van de organisatie.

We delen geluksmomenten met elkaar en anderen. Dat maakt het concreet en zichtbaar. We deelden onze ervaringen over het werken aan geluk tijdens de [werkconferentie Werken aan Geluk](#) eind 2018. Voorafgaand aan de conferentie hebben 10 gemeenten uit Nederland en België praktijkcasussen ingebracht. Onder begeleiding van deskundigen uit de positieve psychologie en organisatieontwikkeling is in workshops gewerkt aan de casussen. De methodieken waarmee Roerdalen werkt, zijn daarmee gedeeld. Het was een dag met bijna 200 deelnemers om te leren en vooral om samen te doen. De workshops werden afgewisseld met colleges door Leo Bormans en Jan Terlouw. Het doel was om de beweging naar een andere overheid in meer gemeenten aan te jagen.

In 2019 groeide de jaarlijkse Geluksdag (tegelijk met de World Day of Happiness van de VN) uit tot een Geluksweek: 150 gratis activiteiten om geluk te ervaren, georganiseerd door ondernemers, verenigingen en vrijwilligers uit Roerdalen. Van yoga buiten, lammetjes knuffelen tot workshops over gemeenschapsontwikkeling en 'de kracht van kwetsbaarheid'.

"Toen ik ontdekte dat de gemeente als missie had om bij te dragen aan het geluk van haar inwoners creëerde dat bij mij een wow-gevoel. Wat is er mooier dan daar aan te mogen bijdragen."

Angeline Lodewick, business controller

"Als raad zien we het belang van een veranderende overheid. Een proces van vallen en opstaan. Wij willen onze inwoners en ambtenaren graag de ruimte geven om te werken aan een andere overheid en een krachtige samenleving. Daarom is het belangrijk dat we als raad zorgen voor een afbakening van die ruimte door heldere en duidelijke kaders te stellen."

Marjo Thevissen, raadslid Ons Roerdalen

"Ik ben trots, dat ik samen met mijn collega's een bijdrage mag leveren aan klein geluk. Zo bijzonder dat we zelfs een gelukscoördinator hebben! Ik merk sterk het van buiten naar binnen denken. Er is veel persoonlijk contact met inwoners. Roerdalen kan met recht zeggen dat ze een andere overheid is."

”

Isabelle Hermans-Daemen
Beleidsmedewerker Economie

Interview met Jan Terlouw
over werken aan geluk

Krachtige organisatie: vertrouwen in elkaar

Waarom een andere overheid?

“De overheid bestaat uit veel instituties. Daarbij is afstand gegroeid met inwoners. We communiceren vaak afstandelijk, ambtelijk juridisch en technocratisch. In Roerdalen willen we met bestuur en organisatie de beweging terug maken en verantwoordelijkheid waar mogelijk teruggeven aan de samenleving. Overkill aan regels staat het samen leven, de creativiteit, de autonomie en het initiatief in de weg. De overheid moet zo klein zijn als mogelijk, empatisch, sociaal, betaalbaar en transparant. Dat is het ideaal dat we in Roerdalen stap voor stap realiseren. Dat lukt niet altijd, maar we leren wel, continu. Onze kernwaarden ‘vertrouwen en verantwoordelijkheid’, ‘respect en gelijkwaardigheid’ zijn het fundament om de samenwerking in de organisatie vorm te geven en om de verbinding te maken met de samenleving. Het voordeel van een relatief kleine gemeente is daarbij dat de lijntjes kort zijn en dat een ontwikkeling als deze veel sneller vruchten afwerpt dan dat bij een grote overheidsorganisatie mogelijk is. In die zin zijn we misschien wel een innovatief laboratorium waar je kunt experimenteren met een ‘andere overheid’. Ik prijs me gelukkig dat we die ruimte nemen en elkaar gunnen.”

Jan L’Ortije, gemeentesecretaris

Onze organisatie heeft de basis goed op orde. We zijn financieel gezond met een sluitende begroting. Ons bestuur is stabiel en betrokken. We werken bewust met een kleine en platte organisatie. Persoonlijke ontwikkeling staat hoog in ons vaandel. Wij werken vol vertrouwen en met plezier. Veel van onze collega’s hebben er bewust voor gekozen om voor onze organisatie te willen werken vanwege onze visie, aanpak en prettige werkomgeving.

Loslaten en ontwikkelen

Medewerkers krijgen veel ruimte om initiatief en verantwoordelijkheid te nemen. De experimenteerruimte stimuleert, om samen met inwoners taken op te pakken. We bieden medewerkers veel opleidingsmogelijkheden. We dagen iedereen uit om stil te staan bij hun passie en talenten en deze te verbinden met onze missie: bijdragen aan het geluk van alle mensen in de gemeente. We maken geen gebruik van standaard opleidingen of cursussen, maar gaan voor maatwerk op basis van behoeften. Het management heeft voor zichzelf een intensief ontwikkeltraject georganiseerd, om te werken aan een faciliterende en waardengestuurde manier van leidinggeven, samen met externe trainers en coaches.

Waarden centraal

We werken waardengedreven. We vragen onze medewerkers hun persoonlijke waarden te verbinden met de waarden van onze organisatie en die te vertalen naar hun dagelijks werk. We maken veel gebruik van waarderend actieonderzoek (appreciative inquiry en waarderend vernieuwen).

Als de gemeente initiatief wil nemen, begint dat met de verkenning van wat er al aan goede voorbeelden is waar we op voort kunnen bouwen. We verbeelden de best denkbare toekomst en bepalen pas daarna de eerste concrete acties. Dat doen we zo veel mogelijk samen met de mensen voor wie dat beleid bedoeld is. Zo werken we systematisch aan vernieuwing van ons beleid. Dat lukt, omdat ons gemeentebestuur werkt volgens dezelfde kernwaarden. Het college geeft ruimte en vertrouwen, waardeert ambtelijk onafhankelijk advies en stimuleert dat medewerkers verantwoordelijk nemen. Dat gebeurt in een open en gelijkwaardige relatie met elkaar, met respect voor ieders rol.

“Wat me opvalt is dat Roerdalen echt waardengedreven werkt. Er is een beleving rondom de waarden gecreëerd bij de medewerkers van de gemeente. Ook bijzonder is de insteek van waarderend vernieuwen. De workshops veerkracht en de powerworkshops zijn door medewerkers zelf ontworpen: het doet mensen goed om deze niet opgelegd te krijgen, maar ze zelf te ontwerpen en vorm te geven!”

Bert-Jan ter Hofte, trainer en coach The Thrive

“Ik zie dat veel medewerkers groeien en meehelpen ‘bouwen’ aan ons nieuwe bedrijf. Een bedrijf waarin we van buiten naar binnen zijn gaan denken. Waarin we samen met de inwoners van Roerdalen heel gericht werken aan nieuwe vormen van samenwerking. Daarin maken we ook fouten. Dat mag. Verantwoordelijkheid nemen, leren van wat goed gaat en leren omgaan met kritiek. Dat maakt sterk en zorgt voor werkgeluk. Onze inwoners voelen dat.”

”

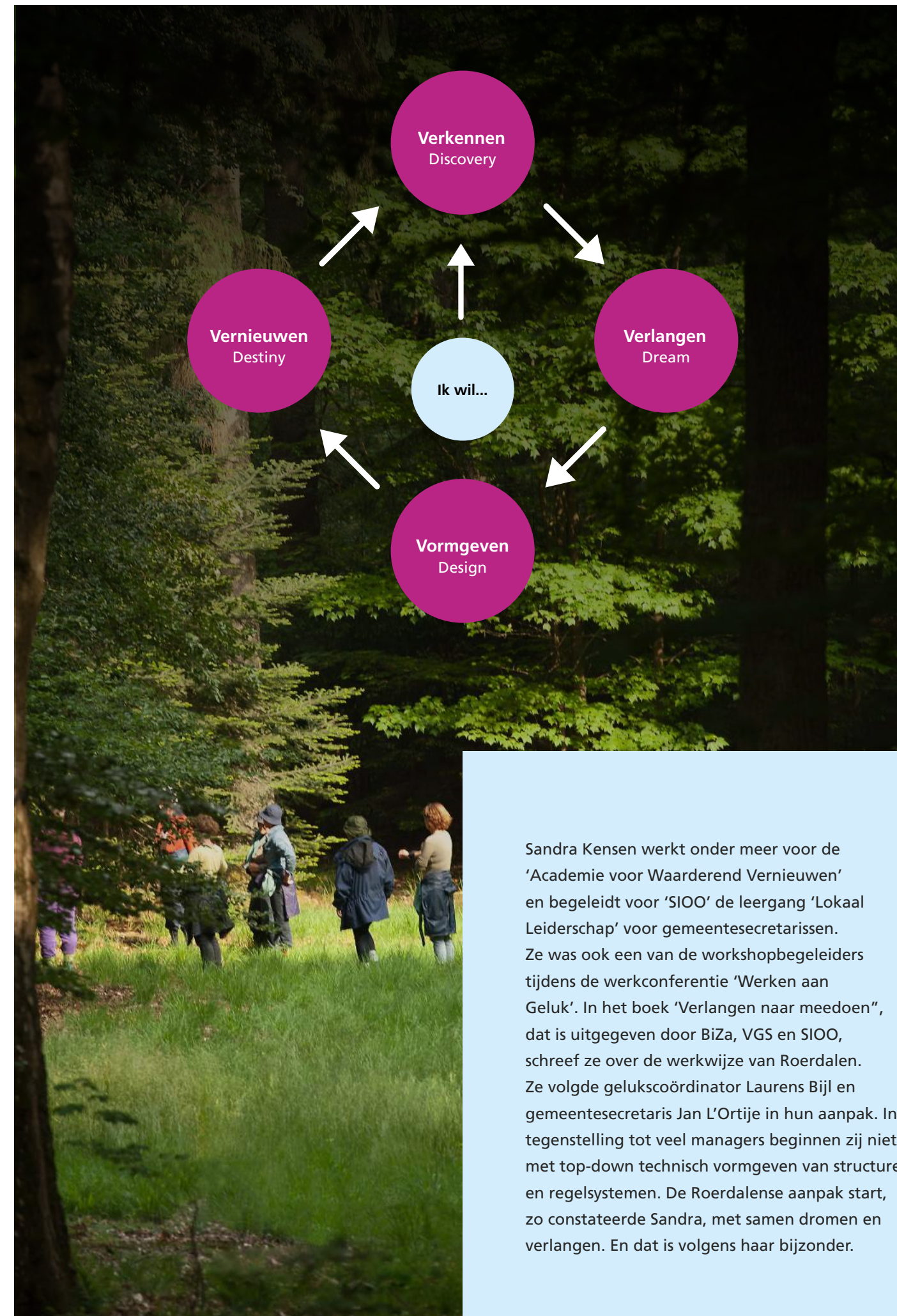
Jan den Teuling
Wethouder

Leren van elkaar

Werken aan geluk maakt ook kwetsbaar. Want het lukt ondanks alle goede bedoelingen niet altijd om succesvol samen te werken, zowel intern als extern. Dan onderzoeken we waar het schuurt. Vaak is de intentie van collega's of inwoners de goede, maar ontstaan meningsverschillen in de vormgeving en uitvoering. Dan helpt het om opnieuw stil te staan bij de droom en de waarden die op het spel staan. Want ook als de samenwerking niet loopt, willen we elkaar met respect en vanuit gelijkwaardigheid tegemoet treden. Door geluk centraal te stellen wordt ook ongeluk in de organisatie zichtbaarder. Onze medewerkers maken hun 'ongeluk' makkelijker bespreekbaar. Dat is essentieel voor onze ontwikkeling, omdat het zichtbaar maakt wat vertrouwen in de praktijk betekent. We helpen elkaar verantwoordelijkheid te nemen om te verbeteren wat nog niet goed gaat. Een van de lessen uit onze ontwikkeling is ook dat het verankeren van het geleerde heel belangrijk is. Als we dit onvoldoende doen, wordt het wiel telkens opnieuw uitgevonden en ontstaat onduidelijkheid en vrijblijvendheid. Dit verankeren doen we steeds vaker met 'lean'.

Vertrouw op vertrouwen

We leren van de wereld en de mensen om ons heen. Inwoners en medewerkers hebben veel inspraak en we vertrouwen op hun kennis en kunde om keuzes te maken of taken zelf op te pakken. Dit zorgt ervoor dat we weinig bezwaren en zienswijzen krijgen. Een inwonerspanel heeft regelmatig inbreng over onderwerpen, zoals afval, onderhoud openbare ruimte en communicatie. Onze inwoners nemen ook zelf initiatief om ons te helpen en te leren van elkaar. Een groepje inwoners verzorgde voor ons een workshop om vanuit hun perspectief ervaringen met burger- en overheidsparticipatie met ons te delen. Samen met de gemeenschap maken we keuzes over beleid én uitvoering. Dat zorgt voor verantwoordelijkheid en betrokkenheid én het levert besparingen op. Vertrouwen betekent ook dat fouten maken mag, daar leren we van. De keuzes die we maken, stellen niet altijd iedereen tevreden en maken niet automatisch meer mensen gelukkig. Daar zijn we ons wel degelijk van bewust en dat maken we zowel in het gemeentehuis als daarbuiten bespreekbaar.

Sandra Kensen werkt onder meer voor de 'Academie voor Waarderend Vernieuwen' en begeleidt voor 'SIOO' de leergang 'Lokaal Leiderschap' voor gemeentesecretarissen. Ze was ook een van de workshopbegeleiders tijdens de werkconferentie 'Werken aan Geluk'. In het boek 'Verlangen naar meedoen', dat is uitgegeven door BiZa, VGS en SIOO, schreef ze over de werkwijze van Roerdalen. Ze volgde gelukscoördinator Laurens Bijl en gemeentesecretaris Jan L'Ortije in hun aanpak. In tegenstelling tot veel managers beginnen zij niet met top-down technisch vormgeven van structuren en regelsystemen. De Roerdalense aanpak start, zo constateerde Sandra, met samen dromen en verlangen. En dat is volgens haar bijzonder.

“Mijn collega's zijn goed opgeleid en gedreven. Ze beschikken over kennis, ervaring en een netwerk. Dat benutten we om inwoners in een vroeg stadium te helpen. Zo groeit partnerschap, op basis van wederzijds respect en vertrouwen. Dat voelt goed en maakt ons werk waardevoller én leuker dan voorheen.”

Sjoerd van Eck, projectleider Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

Heldere taal

De contactmomenten tussen gemeente en gemeenschap zijn waardevol. We investeren veel in persoonlijke gesprekken met inwoners en kiezen voor een open en transparante communicatie. Onze teksten zijn duidelijk en begrijpelijk voor zo veel mogelijk inwoners en we toetsen onze teksten bij taalambassadeurs (klankbordgroep van 50 inwoners). Ook dachten inwoners mee over onze nieuwe website. We bieden inwoners en medewerkers blogtraining aan. Allemaal om samen met inwoners zichtbaar te maken wat er gebeurt in onze gemeente en hoe we samen bijdragen aan geluk.

Bij heldere taal hoort ook het nakomen van afspraken. Dat monitoren we actief. Daaruit blijkt, dat onze aanpak en betrokkenheid positief gewaardeerd wordt door inwoners. In het bewonerspanelonderzoek over communicatie gaf 88% van de panelleden aan dat de belangrijkste boodschap van de ontvangen brief of e-mail duidelijk was. Uit recent onderzoek (bewonerspanel 2019) blijkt dat onze kernwaarden 'buiten' merkbaar zijn: de medewerker luisterde (93%), was respectvol (93%), vriendelijk (90%), duidelijk (88%), begripvol (87%) en deskundig (79%).

"Bij werving adverteren we tegenwoordig met onze visie en manier van werken. Dat trekt nieuwe medewerkers aan die in het concept geloven. Het lukt ons de laatste jaren ook om jongeren aan ons te binden. Soms twijfelen sollicitanten tijdens de gesprekken openlijk of het ook wel echt zo is als we vertellen. Dan onderbreken we het sollicitatiegesprek en zeggen we: ga maar rondlopen en bevroeg medewerkers. Ze komen vervolgens steeds enthousiast terug."

Peggy Welzen, HR-adviseur

Werkplezier

Naast werken aan geluk vinden we werkplezier minstens zo belangrijk. Iedereen in onze organisatie draagt hier op zijn of haar manier aan bij. Via positieve verrassingen en acties delen we geluk met elkaar. We organiseren bijeenkomsten en teambuildingsactiviteiten, waar we vaak aandacht vragen voor onze kernwaarden of thema's rondom werkgeluk. In het [Geluksmagazine](#) lees je bijdragen van medewerkers en bestuurders van Roerdalen over de manier waarop we intern geluk delen.

Vensters voor Bedrijfsvoering

Apparaatskosten per fte

€ 83.391 **€ 92.041**

Roerdalen

Nederland

Apparaatskosten per inwoner

€ 452 **€ 662**

Roerdalen

Nederland

Aantal fte per 1.000 inwoners

5,3 **7,4**

Roerdalen

Nederland

Uitgaven opleiding en ontwikkeling

2,3% **1,8%**

Roerdalen

Nederland

Medewerkers met afstand tot arbeidsmarkt
(medewerkers met beperkingen of via SW)

9,5% **2,2%**

Roerdalen

Nederland

"Bij de gemeente Roerdalen krijgen we veel ruimte om onze mening te geven, eigen initiatief te nemen en onszelf te ontwikkelen. De werksfeer is prettig. Er is aandacht voor elkaar. Alles in het kader van geluk op de werkvloer"

”

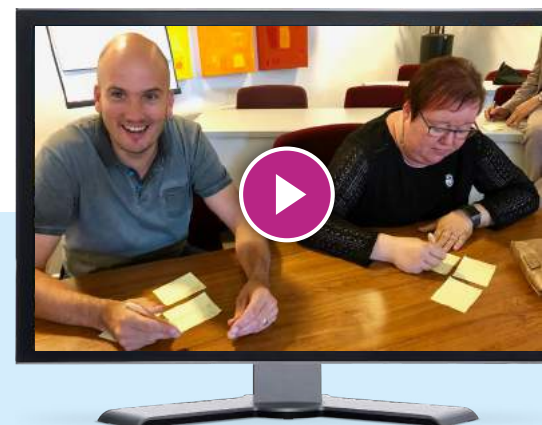
Sonja Thissen

Beleidsmedewerker

Maatschappelijke Ontwikkeling

Neem een kijkje in de week van
het werkgeluk 2018

Maatschappelijk effect:

samen het verschil maken

Levendige en krachtige dorpen vormen de basis van een gezonde gemeenschap. Inwoners, ondernemers, verenigingen en gemeente bepalen samen wat belangrijk is voor de toekomst en ieders leefplezier. Dat wat van de samenleving is, laten we door de samenleving oppakken of oplossen. De legio burgerinitiatieven die onze gemeente rijk is, zijn daarvan het beste bewijs.

Mensen centraal

Om de behoeften van inwoners te achterhalen, gaan we in gesprek. We hebben veel dorpsgesprekken gevoerd; persoonlijk contact tussen onze bestuurders, medewerkers en inwoners. 450 inwoners hebben zich naar aanleiding van deze gesprekken aangeboden om waar mogelijk met ons mee te denken en te helpen; een sterke community van betrokken inwoners. En het gaat verder dan alleen meedenken. Inwoners willen actie en kwamen zelf met het motto **Samen doen!**

“Praktische tips, op gang helpen of advies geven. Inwoners kunnen bij ons terecht met een idee voor een initiatief in hun dorp. In het eerste contact gaat het vooral om luisteren en meedenken. We maken verwachtingen meteen helder. We weten de weg in onze eigen organisatie en daar buiten. Dat werkt!”

Harrie Gootzen & Paul Arns, dorpscontactpersonen

Meedoen voor iedereen

In Posterholt ontfermt Stichting OKé Roerdalen zich over eenzame inwoners en inwoners met een ‘smalle beurs’. De betrokken vrijwilligers komen zelf uit de doelgroep. De laagdrempelige en warme aanpak van de vrijwilligers bereikt steeds meer inwoners. Wij gebruiken de expertise van de vrijwilligers als verlengstuk van onze aanpak. De gemeente heeft een faciliterende rol en geeft subsidie. De lijntjes zijn kort, de onderlinge rolverdeling is duidelijk en er wordt regelmatig bijgepraat.

“In Roerdalen gaan inwoners en gemeente samen actief op zoek naar oplossingen. Dankzij een goede communicatie én met de komst van de dorpscontactpersonen komen gemeente en inwoners steeds dichterbij elkaar. Ik ben er heel trots op dat de drempel tussen gemeente en bevolking geslecht is.”

”

Anneke Veelen

Voorzitter Kernoverleg Natuurlijk!
Postert

Nieuw horecabeleid

Horecaondernemers en vertegenwoordigers van Horeca Nederland hadden kritiek op de paracommercie. De gemeente heeft hen uitgedaagd om te schrijven aan nieuw beleid waarbij ook gedereguleerd werd. Samen met de 'paracommercie', zoals sportkantines, werd afgestemd en zo ontstond een breed draagvlak. Een soortgelijke aanpak heeft ook geleid tot een nieuwe Algemeen Plaatselijke Verordening waar partijen actief hebben meegedacht over de mogelijkheden van deregulering.

Beheer accommodaties

Ons accommodatiebeleid zet in op gedragen sportaccommodaties en de ontwikkeling van dorpshuizen. Hiervoor hebben we een interactieve aanpak ontworpen. Ons bestuur is de dialoog aangegegaan met grote verschuivingen in het beheer tot gevolg. Verenigingen en gebruikers hebben inmiddels voetbalvelden, tennisparken en sporthallen overgenomen. Het sluiten van het overdekte zwembad in Melick was jarenlang een discussiepunt. Na een voorzet van ons wist de Stichting Vitaal Roerdalen het zwembad te behouden door een samenwerking tussen een ondernemer en circa 20 aangesloten verenigingen.

Actieplan duurzame energie

Wij hebben dit plan samen ontwikkeld met de coöperatie Duurzaam Roerdalen waarin betrokken inwoners eigen initiatieven ontwikkelen, zoals collectief zonne-energie opwekken op daken van openbare gebouwen, maar ook samen met de gemeente visie en beleid ontwikkelen.

Nieuw subsidiebeleid

Wij hebben een aanpak ontworpen die zo uitdagend is dat verenigingen inmiddels zelf nieuw subsidiebeleid maken. Dat betekent lagere basissubsidies, zodat er ruimte ontstaat om activiteiten die de leefbaarheid in de dorpen versterken beter te ondersteunen. Dat draagt bij aan krachtige dorpen én een rijk verenigingsleven.

Positieve gezondheid

In Roerdalen onderschrijven we de bredere kijk op gezondheid volgens de aanpak van 'positieve gezondheid'. Niet de ziekte maar de mens zelf en het voeren van de regie over het eigen leven staat centraal. Het is onze vaardigheid geworden om te ontwerpen hoe we dergelijke inzichten tot een beweging kunnen maken. Het begint meestal klein en we begeleiden het naar steeds groter. We organiseerden een bijeenkomst met uitleg door grondlegger Machteld Huber. Aanwezigen gingen onder onze begeleiding in gesprek over wat er al goed gaat in Roerdalen en wat beter kan. Samen met een denktank van inwoners, professionals en medewerkers van de gemeente stippelen we de verdere aanpak uit. Iedere deelnemer nodigt zelf weer iemand uit die de beweging kan versterken. Zo groeit de groep actief betrokken inwoners en ondernemers en worden initiatieven beter zichtbaar.

De gouden driehoek

De gouden driehoek is een initiatief van ondernemers aan de rand van Nationaal park de Meinweg. Zij wilden ieder afzonderlijk hun bedrijf ontwikkelen en stapten naar de gemeente voor de ruimtelijke procedures. Wij nodigden hen uit om eerst bij een haardvuur te vertellen over hun (familie)bedrijf en toekomstplannen. Ook de gemeente vertelde over haar wens om te werken aan een partnerschap tussen inwoners, ondernemers en de gemeente. Het delen van deze verhalen werd de basis voor een samenwerking tussen deze ondernemers onderling en met de gemeente. De ondernemers namen verantwoordelijkheid voor het vervolg. Ze startten met kleine concrete acties en zorgden zelf voor een gebiedsvisie in afstemming met de gemeente en de provincie. De gezamenlijke droom om te werken aan economische ontwikkeling in een kwetsbaar gebied stond centraal, niet de ruimtelijke procedures. De ondernemers presenteerden hun plan aan de raadscommissie en gezamenlijk werken we stap voor stap aan de realisatie van de plannen.

"De gemeente Roerdalen geeft inwoners en verenigingen veel ruimte om zelf hun leefomgeving vorm te geven. De gemeente toont ook zelf initiatief en helpt waar nodig. Zo werken we samen aan een mooie samenleving."

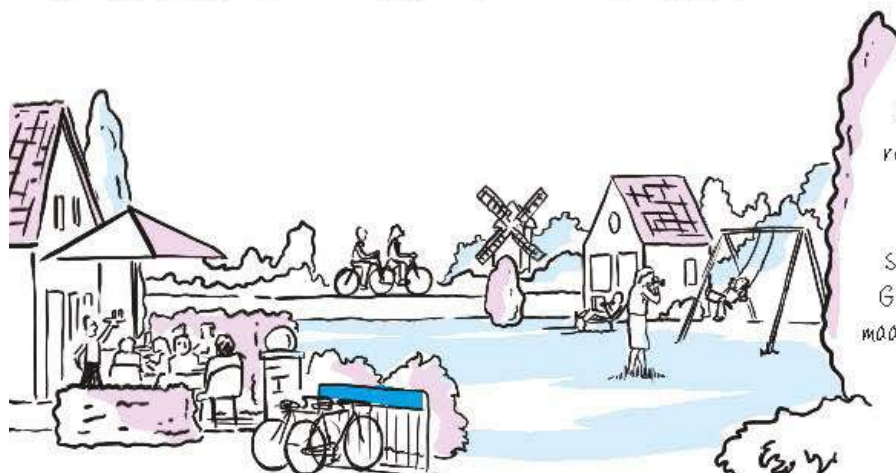
”

Frank Konings & Jolijn van Helden
Vrijwilligers & betrokkenen
Dorpspark Schepersheuvel

ROERDALEN GAAT VOOR GELUK

Werken aan Geluk begon in Roerdalen rond 2010 en was toen vooral gericht op recreatie, toerisme en promotie van onze mooie gemeente. Samen met ondernemers werken aan een Gastvrij Roerdalen: geen massatoerisme, maar kleinschalig genieten onder het motto 'Klein geluk uit Roerdalen'.

Dat werkte, maar we voelden dat geluk voor ons veel meer kon betekenen. Dat werd al concreet zichtbaar in 2012 toen we samen met een regeringsdelegatie van Bhutan, een land dat geluk tot de kern van haar identiteit heeft gemaakt, een gezamenlijke verklaring van geluk ondertekenden. Een oproep aan iedereen om bij te dragen aan geluk van alle mensen.

**KLEIN
GELUK**
uit roerdalen

In samenwerking met geluksambassadeur Leo Bormans vertaalden we de inzichten van de wetenschap naar Geluksplekken en een bijzondere workshop, vanuit het idee dat geluk voor een stukje maakbaar is. Onze inwoners droegen de bijzondere plekken aan vrijwilligers werden opgeleid als gelukscoach. En er ontstonden spontaan nieuwe initiatieven van inwoners en ondernemers. De beweging om klein geluk groter te maken kwam goed op gang. Op de jaarlijkse geluksdag delen we geluk met een jaarlijks stijgend aantal deelnemers en bezoekers.

We beseften dat de ambities van ons gemeentebestuur naadloos aansloten bij de geluksgedachte. En zo werd bijdragen aan geluk en levensvoldoening in 2015 het leid-motief voor de koers van onze gemeente. Onze kernwaarden **Respect en gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid** zijn bepalend voor hoe we dat doen. We willen dat die doorklinken in alles wat onze gemeente doet en ieder contact dat inwoners met ons hebben.

- Onze speerpunten voor beleid zijn:
- * Zorgen dat iedereen mee kan doen
 - * Vergroten van zelfsturing en samensturing en
 - * Het vergroten van vertrouwen in de gemeente en tussen inwoners onderling.

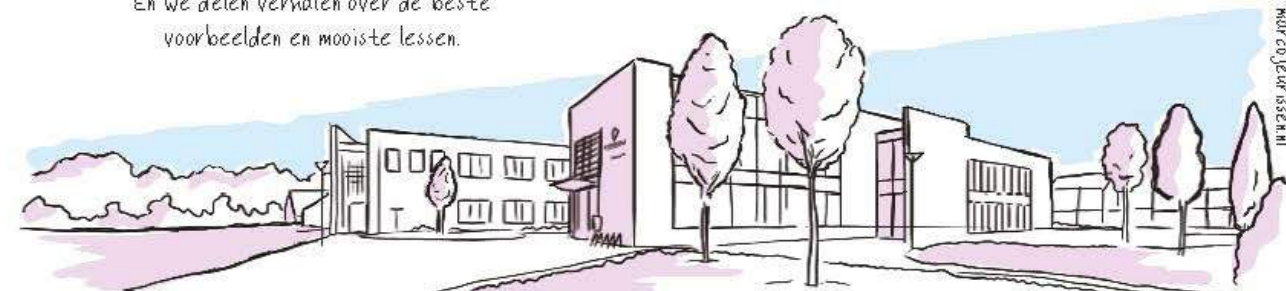
Nou staat dat allemaal heel mooi op papier, maar wat betekent het nou concreet? Het contact met onze bewoners verandert. We werken dorpsgericht: luisteren naar de mensen en samen tot besluiten komen die we vervolgens ook zoveel mogelijk samen uitvoeren. Bij vernieuwingen in de openbare ruimte houden we rekening met de betekenis die elementen daarin voor bewoners hebben; 'zoeken naar wat er kan met respect voor wat er is'.

Ondernemers geven zoveel mogelijk zelf vorm aan het horecabeleid; verenigingen ontwikkelen samen een nieuwe aanpak voor subsidies.

Dat alles werkt alleen als we de kernwaarden en speerpunten ook intern in onze organisatie toepassen. Een gelukkige gemeente begint bij jezelf. Dus vragen we alle medewerkers hoe zij de kernwaarden vertalen naar hun dagelijks werk. En we delen verhalen over de beste voorbeelden en mooiste lessen.

Die helpen om zichtbaar te maken dat werken aan geluk geen zweverig gedoe is. Het gaat om concrete resultaten boeken; werk dat van betekenis is voor onze inwoners. Werk dat je met plezier doet, samen met gepassioneerde collega's.

Uit wetenschappelijke inzichten blijkt dat geluk voor een deel maakbaar is. Op onze geluksplekken zijn opdrachten geformuleerd die gebaseerd zijn op die wetenschap. Iedere opdracht geeft een tip hoe je samen met anderen geluk kunt vergroten. Dit is de top 10 van tips die aan bod komen in de geluksworkshop waaraan ook bezoekers van Roerdalen kunnen deelnemen. Deze 10 basispijlers sluiten aan bij de volksaard van klein geluk en de levenswijze van veel inwoners. Je herkent de pijlers dan ook in de gemeenschappen, het bestuur en in de organisatie. Daar werken we actief aan.

Maakbaar geluk

- 1 Stel jezelf Doelen**
Droom + actie = doel. Blijf enthousiast. Maak van moeten willen.
- 2 Onderhoud warme Relaties**
Koester je schatkist: familie, vrienden, burens, collega's, de samenleving.
- 3 Geef tijd en aandacht**
Luister. Help anderen. Geef. Doe vrijwilligerswerk.
- 4 Bekijk de toekomst Positief**
Niet alles is perfect. Na regen komt zon. Wees niet bang. Probeer. Durf.
- 5 Werk aan een gezond Lichaam**
Beweeg. Leef gezond. Respecteer jezelf.
- 6 Toon je Gevoelens**
Durf blij, bang, boos, verdrietig en gelukkig te zijn. Geef een compliment.
- 7 Probeer Nieuwe ervaringen**
Blijf verwonderd. Gebruik al je zintuigen. Leer elke dag iets bij.
- 8 Lach**
Blijf vriendelijk. Knik. Glimlach. Zeg dank u en goeiedag.
- 9 Ontwikkel je Kracht**
Leer uit fouten. Waar ben je goed in? Geef de moed niet op.
- 10 Zoek de Zin van je leven**
Wat is echt belangrijk? Volg je innerlijk kompas. Wees dankbaar.

Factsheet Roerdalen

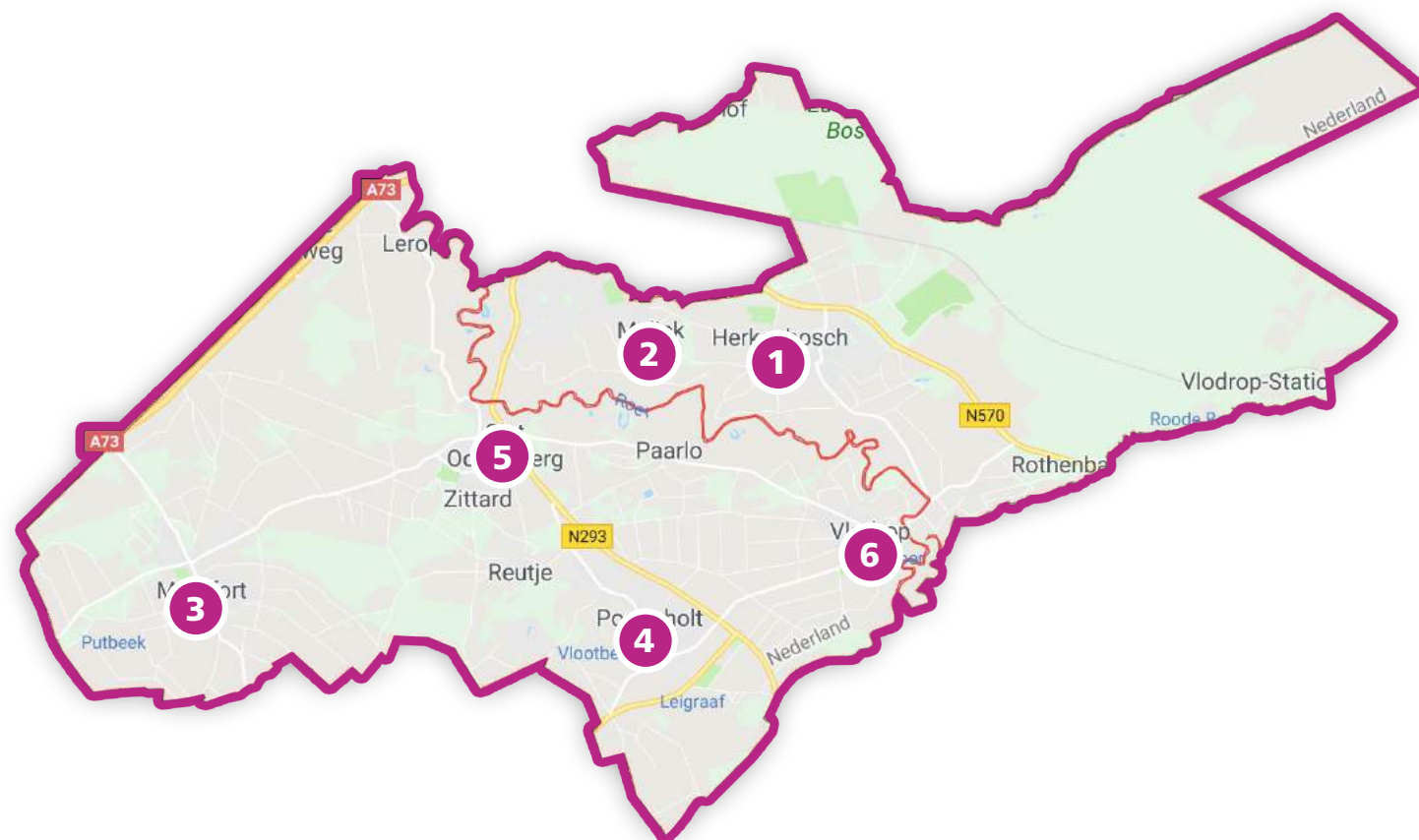

Gemeente Roerdalen ligt in de Roerstreek. Deze regio, gezegend met prachtige natuur, dankt haar naam aan de rivier de Roer die bij Vlodrop Nederland binnenkomt en weer in Roermond in de Maas uitmondt.

Kernen & inwoners

De gemeente Roerdalen bestaat uit de kernen Herkenbosch, Melick, Montfort, Posterholt, Sint Odiliënberg en Vlodrop. In het buitengebied liggen de buurtschappen De Borg, Etsberg, De Holst, Lerop, Paarlo, 't Reutje, de Varst en De Waterschei. Op 1 januari 2019 had de gemeente Roerdalen 20.615 inwoners. Roerdalen vergrijst en ontgroent; dat maakt investeren in elkaar en in de vitaliteit van de kernen nog belangrijker.

1.	Herkenbosch:	4.207 inwoners
2.	Melick:	3.632 inwoners
3.	Montfort:	3.076 inwoners
4.	Posterholt:	3.999 inwoners
5.	Sint Odiliënberg:	3.366 inwoners
6.	Vlodrop:	2.335 inwoners

	Totale oppervlakte:	88,7 km ²		Riolering:	171,2 km
	Binnenwater:	48 ha		Fietspaden:	52 km
	Verharde wegen:	237 km		Ruiterpaden:	60 km
	On-/half verharde wegen:	121 km		Wandelpaden:	162 km

Begroting

De begroting van de gemeente Roerdalen is in totaal 47 miljoen. De gemeente heeft een gezonde financiële positie met ruim 33 miljoen aan reserves en voorzieningen op niveau (13 miljoen).

Gemeenteraad

De gemeenteraad telt 19 zetels en 6 fracties; 3 lokale en 3 landelijke partijen.

- Roerstreek Lokaal! (6)
- CDA (5)
- Democraten Roerdalen (3)
- PvdA (2)
- Ons Roerdalen (2)
- VVD (1)

College B&W

Het College van Burgemeester & Wethouders wordt gevormd door Roerstreek Lokaal!, CDA en Democraten Roerdalen, elk met 1 wethouder. Burgemeester is Monique de Boer-Beerta (VVD).

Organisatie

Aan het hoofd van de gemeentelijke organisatie staat de gemeentesecretaris/algemeen directeur. De organisatie telt ongeveer 120 medewerkers. Zij bereiden onder andere de besluiten voor die het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad nemen. Ook adviseren zij en voeren ze besluiten uit. Dat gebeurt veelal in interactie met stakeholders en inwoners.

MER

In het samenwerkingsverband Servicecentrum MER (gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen), is de uitvoering ondergebracht op het gebied van:

- Bedrijfsvoering
- Omgevingsdienst
- Sociaal Domein

Het servicecentrum is gehuisvest in de gemeentehuizen.